

Bedömning för lärande – formativ klassrumspraktik

Per Berggren och Maria Lindroth
2017-08-11

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

- Klargörande av planering och vilka krav som finns för området

(clarifying and sharing learning intentions and criteria for success;)

- Åstadkomma en miljö som främjar lärande

(engineering effective classroom discussions and other learning tasks that elicit evidence of student understanding;)

- Ge formativ återkoppling som leder lärandet framåt

(providing feedback that moves learners forward;)

- Göra eleverna som resurser för varandras lärande

(activating students as instructional resources for one another; and)

- Göra eleverna till ägare av sitt egna lärande

(activating students as the owners of their own learning.)

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

	Var eleven är på väg	Var befinner sig eleven nu	Hur kan eleven nå dit
Lärare	1 Tydliggöra lärandemålen och framgångskriterier	2 Skapa effektiva klassrumsdiskussioner, aktiviteter och uppgifter som lockar fram belägg för lärande.	3 Ge respons som för eleven framåt
Klasskamrat	Förstå och dela med sig av lärandemålen och framgångskriterier	4 Aktivera eleverna som läranderesurser för varandra	
Elev	Förstå lärandemålen och framgångskriterier	5 Aktivera eleverna som ägare över sitt eget lärande.	

Börja med en egen inventering

Saker jag gör regelbundet som...

- Klargör, delar och förstärker lärandemål.
- Skapar och leder effektiva diskussioner, uppgifter och aktiviteter som lockar fram belägg för lärande.
- Ger feedback som för eleverna framåt.
- Aktiverar eleverna som läranderesurser för varandra.
- Aktiverar eleverna som ägare till sitt eget lärande.

Är det någon punkt som jag gör mer sällan?
Utvecklingsområde?

Tips för att komma igång

- Utgå från inventeringen och välj en aktivitet/teknik att börja med.
("50 aktiviteter för formativ klassrumspraktik"
www.kulmatematik.com)
- Använd TLC-formuläret för åtaganden
- Välj en gemensam aktivitet som alla i gruppen börjar att använda.
- "Lesson study"-ingång (ämneslag)
- Utveckla starka sidor
- Titta kritiskt på en tidigare planering
- Peppa varandra att verkligen prova saker konkret

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Klargörande av lärandemål, planering och vilka krav som finns för området - Alignment

- Syfte med avsnittet och förmågor (lärandemål)
- Centralt innehåll
- Arbetsform / uppgifter (kontext)
- Hur lång tid?
- Examination(er)
- Konkretisering av målen

Alignment / samstämmighet

- Hur mål, undervisning och bedömning ligger i linje med varandra,

Alignment

-Hur mål, undervisning och bedömning ligger i linje med varandra, grunden i pedagogisk planering

Syfte och långsiktigt mål	Kunskapskrav	Konkretiserade mål	Centralt innehåll	Undervisning	Bedömnings-situationer
<i>Vad är det för ämnesspecifika förmågor som arbetet utgår ifrån?</i>	<i>Vilket/vilka kunskapskrav är kopplade till de långsiktiga mål som arbetsområdet berör? Vad ska eleven kunna visa på de olika kravnivåerna?</i>	<i>Vilka konkreta delmål arbetar ni mot? Vad är rimligt att eleven utvecklar under den tid som arbetet pågår?</i>	<i>Vilket centralt innehåll kommer arbetet att beröra?</i>	<i>Hur kommer ni arbeta för att eleverna ska utveckla de förmågor och de kortsiktiga mål som arbetsområdet berör?</i>	<i>Vilka formativa bedömnings-situationer kommer ni att genomföra under arbetsområdet?</i> <i>Vilka summativa bedömnings-situationer genomförs under arbetsområdet?</i>

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Håll kontext utanför lärandemål

Otydliga lärandemål	Förtydligt lärandemål	Lärkontext	Tänkbar ny kontext
Kunna skriva anvisningar för hur man byter cykeldäck	Kunna skriva instruktioner/anvisningar	Byta ett cykeldäck	Skriva instruktioner till hur man gör en smörgås
Kunna framföra argument för eller emot dödshjälp	Kunna framföra argument för eller emot emotionellt laddade förslag	Dödshjälp	Framför argument för eller emot abort
Skapa en skriftlig beskrivning av en vän	Kunna skapa en bra karaktärsbeskrivning	Beskriva en vän	Skriv en bra karaktärsbeskrivning av en släkting

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Åstadkomma en miljö som främjar lärande

- Lärarledd upptäcktsinlärning
- Vikten av att ställa bra frågor
- No-hands up
- Rutiner (t ex kända arbetsformer, hur lektioner börjar och slutar, fasta platser)

Slutna frågor eller varför- och hur-frågor

Sluten fråga

- Är sommaren varmare än våren?
- Är en skylt en tavla?
- Är substantiv samma sak som verb?
- Är vatten levande?

Varför-fråga

- Varför är sommaren varmare än våren?
- Varför är en skylt inte en tavla?
- Varför är inte substantiv samma sak som verb?
- Varför är vatten inte levande?

Hur-fråga

- Hur skiljer sig sommaren från våren?
- Hur ser man om det är en skylt eller en tavla?
- Hur avgör man om det är ett substantiv eller ett verb?
- Hur avgör man om vatten är levande?

Kontrastfrågor

- Vad är ett udda tal?
- Hur var livet för barn under medeltiden?
- Är fladdermusen ett däggdjur?
- Varför är 17 ett udda tal och inte 14?
- Hur skiljde sig livet för adelns barn och böndernas barn under medeltiden?
- Varför är fladdermusen ett däggdjur men inte pingvinen?

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

Ge formativ återkoppling som leder lärandet framåt

- Utgå från uppgiften/processen
- Uppmärksamma vad eleven kan
- Ge *konkreta* förslag på hur elevens prestationer kan bli bättre

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

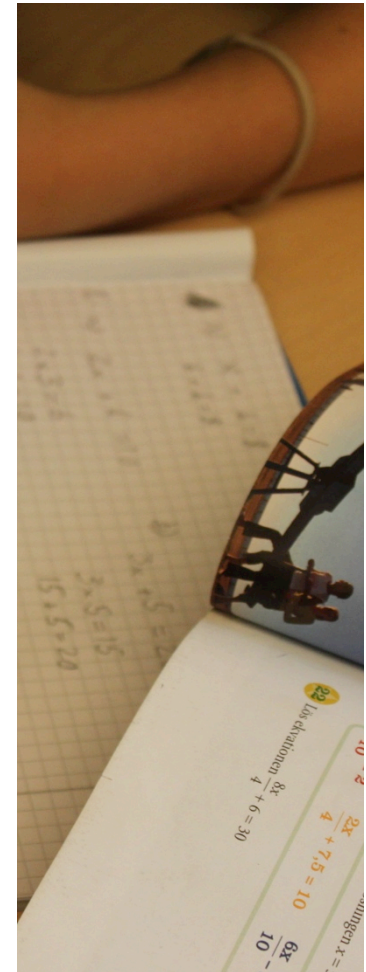
Göra eleverna till resurser för varandras lärande

- Två bra saker och ett förbättringsområde (*Two stars and a wish*)
- EPA – Enskilt, Parvis, Alla tillsammans
- Planera kamratrespons som en naturlig del av undervisningen

Kamratrespons – låg/mellan

- Utgå från två arbeten med tydlig kvalitetskillnad
- Använd tre arbeten
- Låt eleverna sortera flera arbeten i ett bestämt antal högar utifrån kvalitet
- Låt eleverna sortera flera arbeten och själva välja hur många högar det blir
- Låt eleverna titta på ett arbete och utifrån planeringen säga vilket omdöme/betyg de tycker att arbetet har med motivering. (mellan)

Black & Williams fem principer för formativ bedömning

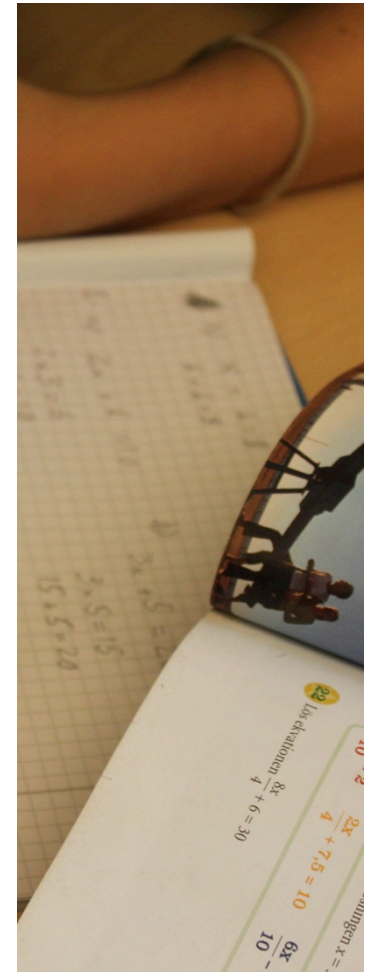
Göra eleverna till ägare av sitt egna lärande

- Självsfattning innan ett avsnitt
- Bedöma egna uppgifter
- Egen reflektion kring gjord bedömning
- Planera självbedömning som en naturlig del av undervisningen

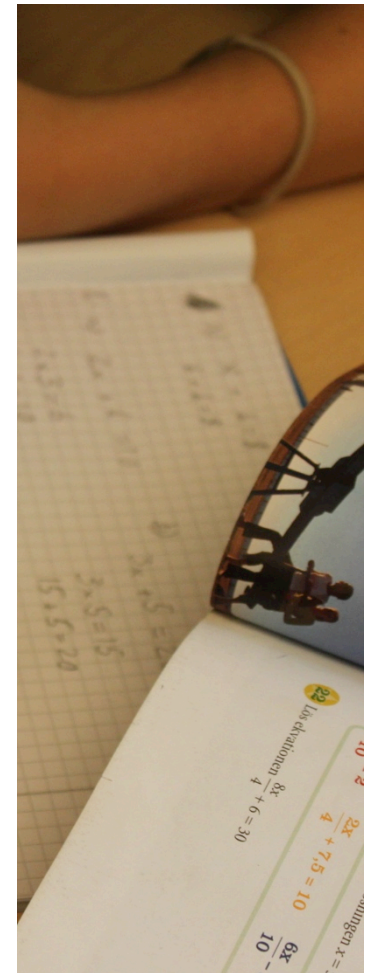
Statiskt eller dynamiskt tänkande

- Intelligens och förmågor är medfödda och oföränderliga
- Prioritet: Att visa vad jag kan. Misslyckande är tecken på låg begåvning. Lyckas utan ansträngning.
- Misslyckande skylls på andra eller på otur
- Intelligens och förmågor kan utvecklas.
- Prioritet: Att utveckla mig själv och bli bättre. Misslyckanden betyder att jag måste anpassa mina strategier. Utmaningar hjälper mig att lära
- Misslyckanden skylls inte på någon – jag vill bara veta hur jag ska lyckas bättre nästa gång.

Hur ger vi beröm påverkar utvecklingen

- Vuxna tror att det är bra att tala om för barnen/eleverna att de är smarta och begåvade vilket leder till att verka smart blir viktigt i sig.
- Om vuxna ger beröm för processen, att barnen/eleverna arbetat hårt eller använt bra strategier inspirerar det barnen/eleverna att söka nya utmaningar.

Tänk på

- Vanans makt är stor!
- Schemat
- Tröskeln att bli observerad
- Prioritera tid

“...generellt är enklare att få människor att *agera* sig in i ett nytt sätt att *tänka* än det är att få människor att *tänka* sig in i ett nytt sätt att *agera*.”

Millard Fuller

Tack för att ni lyssnade!

Per.Berggren@botkyrka.se

Maria.Lindroth@botkyrka.se

www.kulmatematik.com

